

# Akutní stavy v gynekologii

Z. Rozkydal

# Pyosalpinx - zánět vejcovodů

Vejcovod se plní zánětlivým exsudátem

Slepování sliznice, tvorba adhezí

Následek: uzávěr vejcovodu, výjimečně peritonitis

Postihuje mladé ženy, často s intrauterinním tělískem

## Symptomy:

nastupuje obvykle po menses, bolest, výtok

horečka, zvracení, bolest celého břicha

Může se lokalizovat do abscesu

Perforace abscesu – NPB (akutní peritonitis a šok)

## První pomoc:

nic per os, protišoková opatření

transport na gynekologické oddělení

Léčba: antibiotika, chirurgický výkon

# Syndrom toxického šoku

Přestup toxinu 1 *Staphylococcus aureus* přes trhliny sliznice do krve nebo do peritoneální dutiny

Vyskytl se u žen používajících vaginální tampony

Mortalita je až 8–15 %

## Symptomy:

bolesti hlavy, horečka, průjmy, zmatenost, letargie, bolesti svalů  
exantém, erytém spojivek a jazyka, hypotenze, šok

Porucha funkce nejméně tří orgánových systémů:

ledvin, jater, kosterního svalstva (myolýza)

První pomoc: protišoková opatření, odstranit tampony

Léčba: antibiotika, odstranění tamponů a pesarů

eradikovat přítomnost *Staphylococcus aureus*

# Ovariální cysta

- asymptomatická
- akutní stav při její ruptuře, krvácení nebo torzi

## Symptomy:

náhlá, silná, ostrá bolest v podbříšku  
obraz náhlé příhody břišní - těžká peritonitis

## První pomoc:

obdobně jako u náhlé příhody břišní  
transport na gynekologické oddělení

## Léčba:

operační výkon s odstraněním cysty

# Hyperemesis gravidarum

Opakované zvracení v graviditě  
Obvykle v prvním trimestru

## Symptomy:

úporné zvracení, úbytek na váze, dehydratace, ketoacidóza

## První pomoc:

antiemetika, sedativa

## Léčba:

infuze, sedativa, antiemetika

oční vyšetření (hemoragická retinitis - ukončení těhotenství)

# Graviditas extrauterina

Implantace embrya mimo děložní dutinu  
(vejcovod, vaječník, dutina břišní)

## Symptomy:

křeče, bolesti, krvácení, nízký TK, rychlý pulz, šok

## První pomoc:

protišoková opatření, transport na gynekologické oddělení

## Léčba:

Chirurgický výkon- zástava krvácení

Cíl- zachovat vejcovod (tuba uterina)

(laparoskopicky salpingostomie, resekce části tuby)

ovarektomie, hysterektomie

# Spontánní potrat

Ztráta plodu před 20. týdnem gravidity

Často v prvních 6 týdnech gravidity

Většinou se jedná o malformovaný plod

chromozomové aberace

Váha plodu je obvykle do 500 g

**Symptomy:**

gynekologické krvácení, křeče břicha, bolesti v podbřišku

**První pomoc:** protišoková opatření

transport na gynekologické oddělení

**Léčba:** kyretáž, péče o vnitřní prostředí

# Preeklampsie

Hypertenze, proteinurie a otoky

Mezi 2. týdnem gravidity – 1. týdnem po porodu

# Eklampsie

preeklampsie

křeče

kóma

Vyskytuje se až u 5 % těhotných

Smrt – nitrolební krvácení, respirační selhání



## Symptomy:

otoky rukou, obličeje, plic, mozku  
oligurie, bolesti hlavy, závratě, vysoký krevní tlak  
zmatenost, křeče, poruchy vědomí až kóma

## Eklamptický záchvat:

aura, opistotonus, tonicko-klonické křeče  
bezvědomí (několik minut)

## První pomoc:

péče o bezvědomého, transport na gynekologické oddělení

## Léčba:

léčba hypertenze, udržovat rovnováhu solí a tekutin  
vazodilatancia (s cílem zvýšit produkci moče), léčba křečí  
vyvolat porod plodu a placenty

**Záchvat:** udržet průchodnost DC, kyslík, tlumit křeče